

Media ja lehdistö

Euroopan unionin tuomioistuin
LEHDISTÖTIEDOTE nro 147/20
Luxemburgissa 24.11.2020

Tuomio asiassa C-59/19
Wikingerhof GmbH & Co. KG v. Booking.com BV

Hotelli, joka käyttää Booking.com-sivustoa, voi lähtökohtaisesti haastaa sen oikeuteen sen jäsenvaltion tuomioistuimessa, johon kyseinen hotelli on sijoittautunut, saadakseen lopetetuksi mahdollisen määrävän markkina-aseman väärinkäytön

Vaikka riitautettu toiminta liittyy sopimussuhteeseen, Bryssel I a -asetuksessa säädettyä erityistä toimivaltaa sopimukseen perustumatonta vahingonkorvausta koskevassa asiassa sovelletaan

Wikingerhof GmbH & Co. KG, joka on Saksan oikeuden mukaan perustettu yhtiö, joka pitää hotellia Saksassa, teki 2009 sopimuksen Booking.com BV:n kanssa. Viimeksi mainittu on Alankomaiden oikeuden mukaan perustettu yhtiö, jonka kotipaikka on Alankomaissa ja joka ylläpitää majoitusten varaussivustoa. Sopimus oli Booking.comin toimittama vakiosopimus, jossa määrättiin muun muassa seuraavaa: ”Hotelli ilmoittaa saaneensa jäljennöksen yleisten sopimusehtojen versiosta 0208 –– Booking.comilta. Ne ovat saatavilla internetissä Booking.com-sivustolla ––. Hotelli vahvistaa lukeneensa, ymmärtäneensä ja hyväksyvänsä nämä ehdot. Kyseiset ehdot ovat erottamaton osa tätä sopimusta ––” Tämän jälkeen Booking.com on muuttanut useaan otteeseen näitä yleisiä sopimusehtoja, jotka ovat saatavilla mainitun yhtiön Extranet-järjestelmässä.

Wikingerhof riitautti kirjallisesti sen, että mainitun yhtiön ja Booking.comin väliseen sopimukseen sisällytettiin yleisten sopimusehtojen uusi versio, jonka viimeksi mainittu yhtiö oli antanut 25.6.2015 tiedoksi sopimuskumppaneilleen. Wikingerhof katsoi, että sillä ei ollut ollut muuta vaihtoehtoa kuin tehdä edellä mainittu sopimus ja hyväksyä Booking.comin yleisten sopimusehtojen tulevien muutosten vaikutukset, koska Booking.comilla on määrävävä asema majoitusten välityspalveluiden ja varaussivustojen markkinoilla, vaikka eräät Booking.comin menettelytavat ovat kohtuuttomia ja täten kilpailuoikeuden vastaisia.

Tämän jälkeen Wikingerhof nosti Landgericht Kielissä (alueellinen alioikeus, Kiel, Saksa) kanteen, jolla pyrittiin siihen, että Booking.comia kielletään: (i) liittämistä majoitusten varaussivustolla Wikingerhofin esittämään hintaan ilman sen suostumusta mainintaa ”edullisempi hinta” tai ”alennettu hinta”, (ii) epäämästä Wikingerhofilta pääsy yhteystietoihin, joita sen sopimuskumppanit ovat antaneet mainitulla sivustolla, ja (iii) asettamasta yli 15 prosentin provision maksaminen. Landgericht Kiel katsoi, ettei se ollut alueellisesti eikä kansainvälisesti toimivaltainen, mikä vahvistettiin muutoksenhaussa Oberlandesgericht Schleswigissä (osavaltion ylioikeus, Schleswig, Saksa). Viimeksi mainittu katsoi, että saksalaisilla tuomioistuimilla ei ollut asiassa yleistä toimivaltaa asetuksen N:o 1215/2012¹ (Bryssel I a -asetus) nojalla, koska Booking.comin kotipaikka on Alankomaissa. Tämän lisäksi se katsoi, ettei asiassa ollut osoitettu, että saksalaisilla tuomioistuimilla olisi asetuksen N:o 1215/2012 7 artiklan 1 alakohdan a alakohdan mukainen sopimusvelvoitteen täyttämisaikanaan perustuva toimivalta tai saman asetuksen 7 artiklan 2 alakohdan mukainen vahingon sattumisaikanaan perustuva toimivalta sopimukseen perustumatonta vahingonkorvausta koskevassa asiassa.

Wikingerhof teki asiassa Bundesgerichtshofille (liittovaltion ylin tuomioistuin, Saksa) Revision-valituksen, jossa se väitti, että Oberlandesgericht Schleswig oli virheellisesti katsonut, että

¹ Tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla 12.12.2012 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 1215/2012 (EUVL 2012, L 351, s. 1).

käsiteltävänä oleva asia ei kuulunut sen toimivaltaan sopimukseen perustumatonta vahingonkorvausta koskevana asiana. Bundesgerichtshof puolestaan esitti unionin tuomioistuimelle ennakkoratkaisupyynnön.

Unionin tuomioistuimelta tiedustellaan täten, sovelletaanko asetuksen N:o 1215/2012 7 artiklan 2 alakohtaa kanteeseen, jolla pyritään saamaan kielletyksi tietty kantajan ja vastaajan välisessä sopimussuhteessa käytetty menettely ja joka perustuu väitteeseen siitä, että vastaaja on syyllistynyt kilpailuoikeuden vastaiseen määräävän markkina-aseman väärinkäyttöön.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

Vastauksena tähän kysymykseen unionin tuomioistuin toteaa, että kysymys siitä, sovelletaanko asetuksen N:o 1215/2012 7 artiklan 1 alakohdan a alakohtaa vai sen 7 artiklan 2 alakohtaa riippuu erityisesti asiaa käsittelevän tuomioistuimen suorittamasta arvioinnista näissä säännöksissä säädetyistä erityisedellytyksistä. Täten, kun kantaja vetoaa jompaankumpaan näistä säännöistä, asiaa käsittelevän tuomioistuimen on varmistuttava siitä, ovatko kantajan vaatimukset – riippumatta niiden määrittelystä kansallisessa oikeudessa – mainitussa asetuksessa tarkoitetulla tavoin luonteeltaan sopimusoikeudellisia vai päinvastoin liittyvätkö ne sopimukseen perustumattomaan vahingonkorvaukseen. Unionin tuomioistuin huomauttaa erityisesti, että asiaa käsittelevän tuomioistuimen on sen ratkaisemiseksi, liittyykö sopimuspuolten välillä esitetty vaatimus asetuksen N:o 1215/2012 7 artiklan 1 alakohdassa tarkoitettuun sopimusta koskevaan asiaan vai saman asetuksen 7 artiklan 2 alakohdassa tarkoitettuun sopimukseen perustumatonta vahingonkorvausta koskevaan asiaan, tutkittava, perustuuko sen perustana oleva velvoite sopimukseen vai deliktiin.

Täten kanteessa on kyse asetuksen N:o 1215/2012 7 artiklan 1 alakohdan a alakohdassa tarkoitetulla tavoin sopimusta koskevasta asiasta, jos vastaajan ja kantajan välisen sopimuksen tulkitseminen näyttää välttämättömältä sen toteamiseksi, onko toiminta, johon kantaja väittää vastaajan syyllistyneen, sääntöjenmukaista vai päinvastoin sääntöjenvastaista. Sen sijaan silloin, kun kantaja vetoaa kannekirjelmässään sopimukseen perustumatonta vahingonkorvausta koskeviin sääntöihin eli laissa asetetun velvoitteen rikkomiseen ja kun asiassa ei vaikuta olevan välttämätöntä tutkia vastaajan kanssa tehdyn sopimuksen sisältöä sen toiminnan, josta viimeksi mainittua moititaan, sääntöjenmukaisuuden tai sääntöjenvastaisuuden arvioimiseksi, kanteen perusteessa on kyse asetuksen N:o 1215/2012 7 artiklan 2 alakohdassa tarkoitettusta sopimukseen perustumatonta vahingonkorvausta koskevasta asiasta.

Nyt käsiteltävässä asiassa Wikingerhof väittää kannekirjelmässään, että asiassa on rikottu Saksan kilpailuoikeutta, jossa säädetään sopimuksista tai muista vapaaehtoisista sitoumuksista riippumattomasta yleisestä kiellosta väärinkäyttää määräävää markkina-asemaa. Täten pääasian ytimenä oleva oikeudellinen kysymys on sen ratkaiseminen, onko Booking.com syyllistynyt Saksan kilpailuoikeudessa tarkoitettuun määräävän markkina-aseman väärinkäyttöön. Sen määrittämiseksi, ovatko menettelytavat, joista Booking.comia moititaan, kyseisen oikeuden suhteen arvioituna sääntöjenmukaisia vai sääntöjenvastaisia, ei ole välttämätöntä tulkita pääasian asianosaisten välistä sopimusta, ja tällainen tulkinta on enintäänkin tarpeen sen osoittamiseksi, että näihin menettelytapoihin on syyllistytty.

Unionin tuomioistuin katsoo, että mikäli ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen suorittamista tarkistuksista ei muuta ilmene, Wikingerhofin kanteessa, sikäli kuin se perustuu lainmukaiseen veloitteeseen pidättäytyä määräävän markkina-aseman väärinkäytöstä, on kyse asetuksen N:o 1215/2012 7 artiklan 2 alakohdassa tarkoitettusta sopimukseen perustumatonta vahingonkorvausta koskevasta asiasta.

HUOMAUTUS: Ennakkoratkaisupyynnö antaa jäsenvaltioiden tuomioistuimille mahdollisuuden tiedustella niiden käsiteltävänä olevan yksittäisen asian puitteissa unionin tuomioistuimelta unionin oikeuden tulkintaa tai unionin toimen pätevyyttä. Unionin tuomioistuin ei ratkaise kansallisen tuomioistuimen käsiteltävänä olevaa asiaa. Kansallisen tuomioistuimen tehtävänä on ratkaista asia unionin tuomioistuimen ratkaisun mukaisesti. Unionin tuomioistuimen ratkaisu sitoo vastaavalla tavoin muita kansallisia tuomioistuinta, jotka käsittelevät samanlaista ongelmaa.

Tämä on tiedotusvälineiden käyttöön tarkoitettu epävirallinen asiakirja, joka ei sido Euroopan unionin tuomioistuinta.

Tuomion [koko teksti](#) julkaistaan CURIA-sivustolla tuomion julistamispäivänä.

Lisätietoja: Gitte Stadler ☎ +352 4303 3127.